

ALEGERILE PARLAMENTARE DIN ANUL 1920 ÎN JUDEȚUL PUTNA

Ramona Miron

În contextul în care niciun partid politic nu a reușit să câștige alegerile generale din noiembrie 1919, s-au demarat tratative în vederea realizării unei majorități parlamentare. Astfel, la 25 noiembrie 1919 a luat ființă Blocul Parlamentar alcătuit din următoarele formațiuni politice: Partidul Național Român din Transilvania, Partidul Țărănesc din Vechiul Regat, partidul Țărănesc din Basarabia, Partidul Naționalist Democrat și Partidul Democrat al Unirii din Bucovina¹.

La 1 decembrie 1919, noul guvern condus de Alexandru Vaida – Voevod^{*} a depus jurământul:

¹ Ion Mamina, Ioan Scurtu, *Guverne și guvernanți (1916 - 1938)*, Editura Silex, București, 1996, p. 33.

^{*} **Alexandru Vaida – Voevod** (1872 - 1950). Doctor în Medicină (1899). Fruntaș al Partidului Național Român din Transilvania. Deputat în Parlamentul de la Budapesta (1906). Membru al Consiliului Național Român Central (30 octombrie 1918). Vicepreședinte al Consiliului Dirigent și șef al resortului Externe și Presă (2 – 17 decembrie 1918). Deputat din 1919. Ministru de Stat: 17 decembrie 1918 – 12 septembrie 1919; 27 septembrie – 28 noiembrie 1919. Ministru de Interne: 10 noiembrie 1928 – 7 iunie 1930; 13 iunie – 8 octombrie 1930; 6 iunie – 10 august 1932. Președintele Consiliului de Miniștri: 1 decembrie 1919 – 13 martie 1920; 6 iunie – 10 august 1932; 11 august – 17 octombrie 1932; 14 ianuarie – 9 noiembrie 1933. Ministrul Afacerilor Străine: 1 decembrie 1919 – 13 martie 1920; ad – interim între 6 iunie – 10 august 1932; 11 august – 17 octombrie 1932. Ministrul Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale între 7 – 9 iunie 1932. Ministrul Industriei și Comerțului în perioada 14 iunie – 9 noiembrie 1933. Președinte al Partidului Național - Țărănesc (6 mai – 21 noiembrie 1933). A constituit Frontul Românesc (februarie 1935). Ministru Secretar de Stat: 10 februarie – 30 martie 1938; 28 iunie – 4 iulie 1940. Consilier regal (30

„Prin Înaltul Decret Regal 5.174 / 1 decembrie 1919, M. S. Regele a primit demisiunea ministerului prezidat de Dl. General de corp de armată Arthur Văitoianu. Prin același decret Dl. Al. Vaida – Voevod a fost numit președinte al Consiliului de Miniștri și ministru al afacerilor străine, iar prin Decretul regal 5.157 din 5 decembrie 1919 au fost numiți miniștri secretari de stat general Al. Averescu la departamentul Internelor; general de Brigadă Ion Rășcanu la departamentul Resboiului, Aurel Vlad la Finance și ad. interim la Industrie și Comerț, Victor Bontescu la Agricultură și Domenii, Octavian Goga la Culte și Instrucțiuni Publice, Mihail Popovici la Lucrări Publice, Ion Pelivan la Justiție, iar d-nii Ion Inculeț, Filimon Halipa, Ion Nestor, Ștefan C. Pop și profesor Ion Cantacuzino miniștri de stat fără portofoliu”².

Scurta perioadă de guvernare (1 decembrie 1919 – 13 martie 1920) a fost dominată, pe plan intern, de numeroasele mișcări sociale cauzate de deteriorarea situației materiale a populației, iar pe plan extern trebuiau rezolvate problemele legate de participarea României la război.

La 10 decembrie 1919, guvernul a semnat tratatele de pace cu Austria și Bulgaria care confirmau Unirea Bucovinei cu România, respectiv granița stabilită în 1913, iar în martie 1920, Alexandru Vaida – Voevod a obținut recunoașterea de către Puterile Aliate a Unirii Basarabiei cu România³.

Coaliția aflată la guvernare era compusă dintr-un mozaic de partide, lucru care a dus la lipsa de coeziune dintre acestea. Atitudinea opoziției față de actuala guvernare pe care o acuza că nu intervenea în restabilirea ordinii interne afectată de polemica iscată în jurul reformei agrare, greve, manifestări de stradă anunțau iminenta cădere a guvernului Vaida – Voevod. În plus, Regele era nemulțumit de inițiativa președintelui Consiliului de Miniștri, care, aflat la Londra, a intrat în legătură cu Gheorghe V. Cicerin (comisarul poporului pentru

martie 1938). Președinte al Frontului Renașterii Naționale (23 ianuarie 1940). (*Ibidem*, p. 251).

² Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Vrancea (în continuare se va cita: S. J. A. N. Vn.), fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 1 - 2.

³ Ion Mamina, Ioan Scurtu, *op. cit.*, p. 34 - 35.

Afacerile Externe al Rusiei Sovietice). fără a-l consulta. Pe acest fond, la 13 martie 1920, Regele i-a cerut lui Ștefan Cicio – Pop, care gira interimatul președenției Consiliului de Miniștri în absența lui Vaida din țară, să depună mandatul guvernului. În aceeași zi, regele Ferdinand I l-a însărcinat pe Alexandru Averescu cu formarea noului guvern⁴.

La 14 martie 1920, Prefectura Județului Putna a fost înștiințată de către Ministerul de Interne, printr-o Telegramă, despre noile schimbări petrecute pe scena politică românească:

„Comunic spre știință că majestatea sa Regele Ferdinand a primit demisiunea guvernului prezidat de Dl. Vaida Voevod. Prin înaltele decrete Nr. 1.131 și Nr. 1.132 din 13 Martie crt. a aprobat constituirea noului guvern din D-nii: general Alex. Averescu președintele consiliului de miniștri și ministru secretar de stat la departamentul de interne, C. Argetoianu ministru secretar de stat la departamentul*

⁴ Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor în secolul XX (1918 - 1948)*, Editura Paideia, București, 1999, p. 124 – 125.

* **Alexandru Averescu** (1859 - 1938). Comandantul Școlii Superioare de Război din București (1 ianuarie 1894 – 1 aprilie 1896). Atașat militar la Berlin (1896 - 1898). Șeful Secției de organizare operații în Marele Stat Major (1899 - 1904). Sublocotenent (1881). General de brigadă (1906). Ministru de Război: 13 martie 1907 – 27 decembrie 1908; 27 decembrie 1908 – 4 martie 1909. Șeful Statului Major General Român (18 noiembrie 1911 – 2 decembrie 1913). Comandantul Corpului I Armată (1914 - 1916). S-a aflat în fruntea Armatei a II – a, după intrarea României în Războiul de Reîntregire, legându-și numele de marea izbândă de la Mărăști (1917). Președintele Consiliului de Miniștri: 29 ianuarie – 27 februarie 1918; 13 martie 1920 – 13 decembrie 1921; 30 martie 1926 – 4 iunie 1927. Ad – interim la Ministrul Afacerilor Străine între 29 ianuarie – 27 februarie 1918. Ministru de Interne: 1 – 13 decembrie 1919; 13 martie – 13 iunie 1920. Ministrul Industriei și Comerțului în perioada 16 noiembrie 1920 – 13 decembrie 1921. Ministru de Finanțe: 19 martie – 4 iunie 1927. În aprilie 1918 a întemeiat Liga Poporului, transformată în Partidul Poporului în aprilie 1920. Membru de onoare al Academiei Române (7 iunie 1923). Mareșal (14 iunie 1930). Ministru Secretar de Stat (10 februarie – 30 martie 1938). Consilier regal (30 martie 1938). (Ion Mamina, Ioan Scurtu, *op. cit.*, p. 133 – 134).

finanțelor și ad. interimar justiției, I. Rășcanu ministru secretar de stat la departamentul resboiului, Duiliu Zamfirescu ministru secretar de stat la departamentul afacerilor străine, Petre Negulescu ministru secretar de stat la departamentul cultelor și instrucțiunii, I. Văleanu ministru secretar de stat la departamentul lucrărilor publice, Octavian Tăslăuanu ministru secretar de stat la departamentul industriei și comerțului, I. Cudalbu ministru secretar de stat la departamentul agriculturii și domeniilor; I. Inculeț, I. Nistor, Anton Mocsonyi și Grigore Trancu-Iași miniștri de stat fără portofoliu”⁵.

Guvernul Averescu a depus jurământul la 13 martie 1920, alegerile parlamentare fiind stabilite în zilele de 25 – 27 mai și 3 iunie 1920 pentru Camera Deputaților, respectiv 30 – 31 mai și 6 iunie 1920 pentru Senat.

Prin Telegrama Ministerului de Interne nr. 2.715 / 8.04.1920, autorităților locale le-au fost comunicate datele fixate pentru noile alegeri parlamentare, precum și instrucțiunile ce au de urmat:

„Prin Înaltul Decret Nr. 1.312 din 26 Martie '920 publicat în Monitorul Oficial Nr. 270 din 27 Martie '920 corpul electoral pentru Adunarea deputaților și pentru Senat în teritoriu vechiu al regatului Basarabia, Bucovina, Banat, Maramureș, Crișana și Satmar a fost convocat în zilele de 25, 26, 27, 30 și 31 Mai '920. Pentru efectuarea alegerilor la termenele fixate atragem serioasă atențiune organizațiilor judecătorești, administrative, comunale și polițienești asupra principalelor îndatoriri ce au de îndeplinit potrivit decretului electoral. Listele electorale vor trebui să fie întocmite prin completarea celor care au servit la alegerile din Noiembrie '919 cu persoanele omise și afișate potrivit art. 23 din decretul lege electoral, cel mai târziu în ziua de 14 Aprilie inclusiv pentru adunarea deputaților și 19 Aprilie inclusiv pentru Senat. Astfel înscrierile individuale și contestațiunile vor putea fi făcute pentru adunarea deputaților cel mai târziu până la 24 aprilie inclusiv și pentru senat până la 29 Aprilie inclusiv. Publicarea acestor înscrieri și

⁵ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 42 - 43.

conestațiuni se va face conform aceluiași articol până cel mai târziu în cinci zile libere înainte de data alegerilor, adică până la 20 Mai inclusiv. D-nii Președinți ai birourilor electorale centrale și D-nii Prefecți vor anunța în mod riguros autoritățile în subordine ca listele electorale să fie neapărat afișate la termenile sus arătate dându-se cea mai largă publicitate dispozițiunilor din decretul lege electoral și din instrucțiunile anexate lui și publicate în broșura electorală. Aceeași obligație punem și D-lor primari ai acestor reședințe dependente. D-nii Președinți ai birourilor centrale electorale și D-nii Prefecți vor îngriji ca toate secțiunile, subsecțiunile de votare să fie formate și aduse la cunoștință alegătorilor; de asemenea vor avea grijă ca toate aceste secții și subsecții să aibă prezidarea asigurată și personalul ajutor necesar, precum și întregul material ca: gherete, urne, ștampile, creioane și hârtia necesară publicațiunelor și buletinelor de vot. Vor lua fiecare în cea ce le privește toate măsurile ca efectuarea alegerilor să nu fie împiedicată fie din lipsă de personal, fie din lipsă de material, fie din altă cauză datorită relei voințe neglijente. Rămâne ca fiecare să fie pătruns de grava răspundere ce-și ia în cazul când nu va executa conștiincios dispozițiunile decretului lege electoral. Pentru orice alte lămuriri ce veți mai avea nevoie sau pentru lipsurile și greutățile ce veți întâmpina vă rog să vă adresați telegrafic atât Ministerului de Justiție cât și Ministerului de Interne”⁶.

În perspectiva noilor alegeri, guvernul a dizolvat, la 4 aprilie 1920, Consiliul Dirigent din Transilvania, Secretariatele de Serviciu din Bucovina și Directoratele din Basarabia, considerându-se că nu mai erau necesare, în condițiile în care în guvern erau reprezentanți ai tuturor provinciilor, iar Parlamentul era ales de cetățenii de pe întreg cuprinsul țării. Motivația era pe deplin întemeiată, mai ales pentru că exista și un motiv electoral – partidele din provinciile unite rămase în opoziție (în special Partidul Național) să nu aibă la dispoziție organisme administrative prin care să-și promoveze interesele⁷.

⁶ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 50 - 53.

⁷ Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *op. cit.*, p. 126.

Potrivit Ordinelor primite din partea președintelui Consiliului de Miniștri și al Ministerului de Interne, la 2 aprilie 1920, prefectul județului Putna, Marin Simionescu – Râmnicăneanu a adus la cunoștință serviciilor din subordine următoarele: *„Este interzis cu desăvârșire amestecul administrației în luptele politice. Măsurile cele mai severe vor fi luate împotriva acelorora cari se vor abate în orice chip dela această normă. Pe timpul perioadei electorale care se deschide se va lăsa cea mai întinsă libertate de propagandă tuturor partidelor politice în luptă, luându-se numai măsurile îngăduite de legi împotriva acelorora ori cari ar fi ei, care abuzând de libertățile constituționale ar ataca prin grai sau prin scris ordinea socială și siguranța statului”*⁸. De asemenea, avându-se în vedere faptul că *„unii funcționari cari la alcătuirea listelor electorale își aveau domiciliul real în alt oraș decât acela unde se găsesc funcționari acum și ar urma să-și exercite acest drept cetățenesc în orașul ale cărui liste au fost înscrși și de la cari au primit certificate de alegători, această îndatorire va aduce fără îndoială o oarecare stânjenire bunului mers al serviciului în tot timpul ce ar fi necesar deplasării funcționarilor pentru a vota în această cauză. S-a pus chestiunea dacă în virtutea dispozițiilor art. 57, al. 2 din decretul lege electoral cari apără de amendă pe toți acei cari au fost împiedicați a veni la vot prin exercițiul unui serviciu public nu ar fi cazul să se ordone să părăsească serviciul”*⁹. Deoarece, conform legii *„exercițiul votului este cea dintâi datorie cetățenească, vă comunicăm că nimeni nu va fi oprit să meargă oricare ar fi situația funcționarului, orice stânjenire s-ar aduce serviciului dacă funcționarul vrea să voteze, nu va putea să fie oprit; aceia însă cari nu vor voi să se ducă să voteze din cauza serviciului sunt apărați de pedeapsă”*¹⁰.

În întreg județul Putna, autoritățile s-au preocupat pentru ca alegerile parlamentare să se desfășoare în cele mai bune condiții: s-au

⁸ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 49.

⁹ *Ibidem*, f. 74 - 75.

¹⁰ *Ibidem*.

amenajat secțiile de votare, s-au așezat ghetetele, s-au montat urnele de vot, mesele etc.¹¹.

La 3 aprilie 1920, Tribunalul Județului Putna a trimis Prefecturii un număr de 41.413 certificate de alegător pentru Camera Deputaților și Senat „*destinate comunelor urbane reședințe și comunelor rurale din acest județ, în vederea alegerilor generale din Mai 1920, rugându-vă să binevoiți în conformitate cu decretul lege electorală și instrucțiunile relative la aplicarea lui, să procedați la distribuire Primarilor respectivi*”¹².

Data de 12 mai 1920 reprezenta termenul limită pentru depunerea candidaturilor. În acest sens, Ministerul de Interne a transmis autorităților putnene că „*este impetuos necesar ca să se imprime toate buletinele de vot, precum și imprimatele necesare efectuării alegerilor. Într-un cuvânt nu se poate admite ca efectuarea alegerilor în epocile fixate să fie periclitare prin lipsa de buletine. În consecință veti da cel mai desăvârșit concurs d-lui președinte al biroului electoral central cu care veți lua înțelegere pentru ca imprimarea buletinelor să se poată termina în timpul cel mai scurt posibil*”¹³.

La 14 mai 1920, Prefectura Județului Putna a comunicat Ministerului de Interne lista candidaturilor depuse pentru Camera Deputaților:

Lista nr. 1 – Socialiști, semnul două ciocane

Panaite Popescu, cizmar

Ioan Tatu, agricultor

Costică Dumitriu, cizmar patron

Stere Dumitriu, meseriaș.

Lista nr. 2 – Federația Democrației Național – Socială, semnul secera

Paraschiv Bogdan Chiriță *, avocat (naționalist - democrat)

¹¹ *Ibidem*, f. 107.

¹² *Ibidem*, f. 76.

¹³ *Ibidem*, f. 97 - 98.

* **Paraschiv Bogdan Chiriță** (1880 - 1969). Om politic, avocat, administrator al vieții culturale focșănene. Studii gimnaziale și liceale la Focșani. Licențiat în Drept (1910). Deputat (1921 - 1923). Între anii 1914 - 1944 s-a implicat în tot ceea ce a însemnat viață culturală în Focșani: Liga Culturală, înființarea

Mihail Hanga, învățător (țărănist)

I. D. Neagu Negrileşti, avocat (țărănist)

Nicolae Nedelcu, sătean din Soveja (naționalist - democrat).

Lista nr. 3 – Partidul Poporului, semnul drapelul

Duiliu Zamfirescu*, ministru de Externe

Preotul P. Romanescu, profesor

Ioan P. Rădulescu – Putna, avocat – profesor

Bibliotecii Publice, a unor ansambluri și societăți culturale (coruri, dansuri populare, teatru de amatori), ridicarea de busturi și monumente (Petre Liciu, Borna de Hotar), conferințe publice etc. (Valeriu Anghel, Alexandru Deșliu, *op. cit.*, p. 77; Gheorghe Miron, *Paraschiv Bogdan Chiriță (1880 - 1969)* în *Cronica Vrancei*, vol. VIII, coordonator: Horia Dumitrescu, Editura Pallas, Focșani, 2008, p. 308 - 319).

* **Duiliu Zamfirescu** (1858 - 1922). Poet, prozator, dramaturg, publicist, om politic, diplomat. Fiul cel mare al soților Sultana (sora arhitectului Ion Mincu) și Lascăr Zamfirescu (om cu studii, care cunoștea patru limbi străine). A urmat cursurile primare și gimnaziale la Focșani, după care și-a continuat studiile liceale și universitare la București, unde a obținut licența în Drept (1880). Supleant de ocol la Hârșova (1880), procuror la Târgoviște, avocat în Baroul Focșani (1881), redactor la „*România literară*” (1882). Atașat de Legație pe lângă Ministerul Afacerilor Străine (1885), secretar de Legație la Roma, Atena și Bruxelles (1888 - 1906), membru corespondent (1898) și membru activ al Academiei Române (1908). Membru în Comisia Europeană a Dunării (1909). A activat în Liga Poporului a generalului Alexandru Averescu (1918). Vicepreședinte al Academiei Române (8 octombrie 1918 – 11 iunie 1919). Senator de Vrancea și ministru de Externe în guvernul lui Alexandru Averescu (13 martie – 13 iunie 1920), ultima funcție părăsind-o pentru cea de președinte al Camerei Deputaților (30 iunie 1920 – 22 ianuarie 1922). A publicat primele versuri în „*Ghimpele*” și „*Războiul*”, dar adevăratul debut l-a avut în 1880, cu o poemă în „*Literatorul*” condus de Alexandru Macedonski. În anii următori au apărut volumele de poezie și proză „*Fără titlu. Poeme și muvele*” (1883), „*În fața vieții*” (1884), „*Alte orizonturi*” (1894), „*Immuri păgâne*” (1897), „*Poezii nouă*” (1899), „*Novele*” (1888), „*Novele romane*” (1896), precum și cele mai bune cărți din „*Ciclul Comăneștilor*”: „*Viața la țară*”, „*Tănase Scatiu*” și „*În război*” (1895 - 1897). După 1900 au văzut lumina tiparului volumele „*Îndreptări*”, „*Ana*” și „*Lydda*”. Duiliu Zamfirescu a cultivat și teatrul de idei - „*Poezia Depărtării*” sau comedia - „*O amică, Voichița*”. (Valeriu Anghel, Alexandru Deșliu, *op. cit.*, p. 314 - 316).

Gheorghe Melinte, sătean din Scurta.

Lista nr. 4 – Partidul Democrat, semnul steaua cu cinci colțuri

Theodor M. Bassarabeanu, avocat, mare proprietar

Lascăr P. Dimitriu, avocat

Constantin Mironescu, avocat

Theodor Th. Ienibace, avocat.

Lista nr. 5 – Partidul Național - Liberal, semnul crucea plină

N. N. Săveanu, avocat, fost profesor, proprietar

N. D. Chirculescu, avocat, proprietar

V. Mamigomian, avocat*

V. G. Ispir¹⁴.

Patru zile mai târziu, la 18 mai 1920, Prefectura Județului Putna a transmis la București și lista cu candidaturile pentru Senat:

Lista nr. 1 – Federația Democrației Național – Socială, semnul secera

George Tâțu, sătean din comuna Orbeni

Nicolae P. Oancea, sătean fruntaș, podgorean din comuna Țifești.

Lista nr. 2 – Partidul Poporului, semnul drapelul

gen. Ioan Macridesu, doctor, fost prefect, deputat, senator, mare proprietar

I. I. Langa, fost deputat, senator, mare proprietar.

Lista nr. 3 – Independentă, semnul un butoi cu canea

lt. col. Paul Camburcanu, mare podgorean, președintele Societății Invalizilor de Război.

Lista nr. 4 – Partidul Democrat, semnul steaua cu cinci colțuri

Nicolae I. Rainu, avocat, fost deputat, senator

Hristache (Christache) Solomon, proprietar agricol.

Lista nr. 5 – Partidul Național - Liberal, semnul crucea plină

N. N. Săveanu, fost prefect, deputat, senator, mare proprietar

* **V. Mamigomian** (sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX). Avocat, ziarist. Licențiat în Drept și Litere. Director al Poliției Focșani (1905). A tradus în limba armeană din operele Carmen Sylviei. Autor al lucrărilor „*Noțiuni gramaticale asupra genului în limba franceză*” (1895) și „*Responsabilitatea ministerială*” (Valeriu Anghel, Alexandru Deșliu, *Vocație și destin. 600 fișe – portret pentru un tablou spiritual – istoric al județului Vrancea*, Editura Terra, Focșani, 2000, p. 182).

¹⁴ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 108.

N. D. Chirculescu, fost deputat, senator, avocat, mare proprietar ¹⁵.

La 27 mai 1920, autoritățile locale au comunicat Ministerului de Interne Telegrama nr. 3.382 în care se preciza că „după rapoartele primite până în prezent, ora 7, alegerile au decurs în liniște în toate secțiunile” ¹⁶, a doua zi fiind transmise și rezultatele alegerilor: „rezultatele a 10 sectoare din 15, câte au sosit până în prezent: Partidul Poporului a obținut 37.665, Liberal 10.957, Țărănist 8.612” ¹⁷.

Prin lege a fost diminuat numărul de parlamentari, adică un deputat era ales de 50.000 locuitori, iar un senator de 70.000 cetățeni, fiind astfel redus numărul de deputați și senatori: 369 respectiv 198 ¹⁸.

La nivel național, rezultatele alegerilor parlamentare din 1920 au fost dominate de Partidul Poporului, care a obținut o victorie categorică: 206 mandate din 369. Deși tradiționala intervenție a aparatului de Stat a fost o realitate, în fapt nu aceasta a asigurat succesul partidului de guvernământ, ci starea de spirit a cetățenilor, care-și pusese speranțele în generalul Alexandru Averescu ¹⁹.

Potrivit unui Comunicat din 29 mai 1920 al Prefecturii Județului Putna către Ministerul de Interne, rezultatele alegerilor pentru Camera Deputaților se prezentau astfel:

Duiliu Zamfirescu, Partidul Poporului – 14.177 voturi

Ioan P. Rădulescu – Putna, Partidul Poporului – 13.690 voturi

Preotul P. Romanescu, Partidul Poporului – 13.555 voturi

Paraschiv Bogdan Chiriță, Federația Democrației Național – Socială – 4.582 voturi ²⁰.

La 2 iunie 1920 au fost transmise în Capitală rezultatele obținute în județul Putna pentru Senat:

gen. Ioan Macridescu, Partidul Poporului – 7.940 voturi

I. I. Langa, Partidul Poporului – 7.788 voturi

¹⁵ *Ibidem*, f. 110.

¹⁶ *Ibidem*, f. 132.

¹⁷ *Ibidem*, f. 135.

¹⁸ Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *op. cit.*, p. 126.

¹⁹ *Ibidem*, p. 127.

²⁰ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 145.

N. N. Săveanu, Partidul Național - Liberal – 2.645 voturi

N. D. Chirculescu, Partidul Național - Liberal – 2.544 voturi

Nicolae P. Oancea, Federația Democrației Național – Socială – 1.614 voturi

George Tâțu, Federația Democrației Național – Socială – 1.613 voturi

Nicolae I. Rainu, Partidul Democrat – 520 voturi

Hristache (Christache) Solomon, Partidul Democrat – 478 voturi

lt. col. Paul Cambureanu, independent – 192 voturi²¹.

Și pe plan local alegerile parlamentare din 1920 au fost adjudecate de Partidul Poporului.

Realizând o statistică a rezultatelor generale ale acestor alegeri, din punct de vedere al numărului deputaților aleși, pe locul al doilea s-a clasat Partidul Național cu 27 deputați, urmat de Partidul Țărănesc cu 25 deputați. Partidul Socialist a înregistrat cel mai bun rezultat electoral de la înființarea sa (1893) – 19 deputați, iar Partidul Național - Liberal cu cele 16 mandate s-a poziționat după socialiști. Referitor la conservatori, adepții lui Alexandru Marghiloman nu au obținut niciun mandat, în timp ce partizanilor lui Take Ionescu li s-au repartizat 17 mandate, în conformitate cu acordul semnat cu Partidul Poporului, pe ale cărui liste au candidat²².

Cât privește atmosfera în care s-a desfășurat procesul electoral din județul Putna, „*la Odobești, cum și la toate celelalte secțiuni, alegerile s-au efectuat în cea mai perfectă liniște*”²³; la Năruja „*în ceea ce privește menținerea ordinii pe tot timpul alegerii, aceasta a fost bună, neîntâmplându-se nici un incident*”²⁴.

Dacă alegerile s-au desfășurat în liniște, nu același lucru se poate spune despre campania electorală care a fost una agitată, dovadă stând, spre exemplu, o plângere adresată Ministerului de Interne de către candidatul Partidului Socialist, Panaite Popescu: „*Protestăm contra provocărilor agenților electorali care lucrează din Ordin. Eri agentul Nicolau a amenințat cu bătaia pe Al. Ionescu care lipea*

²¹ *Ibidem*, f. 151.

²² Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *op. cit.*, p. 127- 128.

²³ S. J. A. N. Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 2 / 1920, f. 149.

²⁴ *Ibidem*, f. 150.

afișele noastre; astăzi agentul Ardeleanu vine și rupe afișele din fața casei mele. Aceasta după D-l Prefect nu-i nimic, dar agentul a năzuit să intre în curte, să ia la bătaie pe Cristea Beiu ce protestase. Ținem să vă arătem că suntem pașnici. Dar, dacă băta și cuțitul va fi pus în funcțiune, atunci ne vom pune în legitimă apărare. Mai ținem să vă arătăm că în turneul electoral am vizitat Jandarmeria Sascut, Poliția Odobești și aci la Focșani am fost arestat”²⁵.

Altă exemplificare în acest sens o reprezintă plângerea înaintată Ministerului de Interne de către un grup de putneni - „bătăușii guvernamentali în stare complectă de beție au înjunghiat un locuitor din comuna Jariștea pentru că a votat cu Federația democrației național – socială. (...) Comisia Interimară, în comuna Pățești, cu butoiu de vin în căruță și cu muzica în frunte a bătut pe Dl. Ionescu, directorul Băncei”²⁶.

După alegerile parlamentare a urmat o remaniere guvernamentală în urma căreia trei reprezentanți ai Partidului Conservator – Democrat au primit portofolii ministeriale: Take Ionescu – ministru de Externe, Nicolae Titulescu – ministru de Finanțe și Dimitrie Greceanu – ministrul Justiției²⁷.

Următoarele alegeri pentru Adunarea Națională Constituantă s-au desfășurat în luna martie 1922, pe fondul dizolvării Parlamentului prin Decretul Regal din 23 ianuarie 1922²⁸.

²⁵ *Ibidem*, f. 137.

²⁶ *Ibidem*, f. 148.

²⁷ Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *op. cit.*, p. 128.

²⁸ Ion Mamina, Ioan Scurtu, *op. cit.*, p. 44.